
**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.**

Pháp Bất Thối 2

<blockquote>Kalama tri ân bạn Ho thi Vui ghi chép.</blockquote>

[14/06/2022 - 06:03 - htv]

Kinh tạng trích diễm - Nhật tụng Kalama

Kinh Pháp Bất Thối (2) 13/06/2022

Đức Thế Tôn trước khi Ngài viên tịch, Ngài giảng một loạt pháp bất thối. Thối = thụt lùi.

Chữ Parihāni = Tiêu tán, băng hoại, tan rã.

Khi nào chúng tỳ-kheo, hay là tăng đoàn tỳ-kheo sống trọn vẹn với những pháp bất thối này thì bản thân được sự tiến bộ, có những thành tựu nhất định trong đường giải thoát và đối với mạng mạch tông môn đối với tuổi thọ Chánh pháp cũng nhờ vậy mà được kéo dài. Cho nên, mấy pháp bất thối này không phải chỉ là pháp tu cho cá nhân, bản thân mỗi tỳ-kheo mà nó còn là sức sống, nguồn sinh lực cho cả tăng đoàn, Ngoài Tăng đoàn còn lợi lộc cho tứ chúng và xa hơn là Nhân – Thiên.

Bữa hôm mình học 7 pháp bất thối đầu tiên mà mình chỉ học có 5 thôi, còn sót lại 2. Bữa nay mình đi tiếp phần còn lại cộng thêm 7 pháp bất thối khác.

2 phần còn lại đó, mình ôn lại phần trước:

- Khi nào chúng tỳ-kheo thường xuyên họp mặt & làm việc & giải tán trong tinh thần đoàn kết.

- Khi nào chúng tỳ-kheo biết tôn kính lớp tiền bối, trưởng lão đi trước, khi đó chúng tỳ-kheo được cường thịnh.

6 - Tiếp theo, khi nào chúng tỳ-kheo ưa thích trú yên tĩnh, xa vắng, không người thì lúc đó nội lực, đạo lực mỗi tỳ-kheo được tăng trưởng. Khi mỗi tỳ-kheo được tăng trưởng đạo lực cũng có nghĩa là sức mạnh Tăng đoàn cũng được nhân lên nhiều lần. Bởi vì Tăng đoàn là sự tổng hợp của nhiều cá nhân tỳ-kheo. Cho nên, mỗi cá nhân tỳ-kheo có được những nỗ lực tu học như thế này, có được thành tựu tu học như thế này, thì lúc đó sức mạnh bản thân vị đó được tăng trưởng và sức mạnh tăng đoàn cũng được tăng trưởng, cũng được củng cố.

Ở đây, trú xứ xa vắng là sao? Đọc trên mặt chữ thì ai cũng hiểu hết. Bà con ai cũng hiểu. Nhưng nếu bà con đọc rộng, bà con thấy chuyện sống độc cư nơi xa vắng, tại sao nó quan trọng? Nó lớn chuyện lắm. Là bởi vì sao? Bởi vì, đa phần khuynh hướng tâm lý của chúng sinh là phải cọ xát với các ngoại trần sống mới nổi. Có nghĩa là, thường là mình phải có cái gì để nhìn, có cái gì để nghe, có tiếp xúc, còn đấng này, khi một người tự giảm bớt được những nhu cầu đó người đó mới có khả năng sống một mình. Nhớ nha. Cái này quan trọng lắm, chứ không phải sống một mình là xong đâu. Phải hiểu thêm. Khi người đó không có nhu cầu tiếp xúc với ngoại trần.

Rất nhiều lần, khi giảng về Bốn Niệm Xứ tôi có nói. 6 trần đối với người Tu Tứ Niệm Xứ là chỉ những trần mình không tránh được chứ không đi tìm. Trong khi người không tu học là đi tìm. Đi tìm cái nhìn, nghe, ngửi, nếm, đụng. Nhưng với hành giả Tứ Niệm Xứ chỉ dốc sức ghi nhận trong

sự tỉnh thức, trong chánh niệm đối với những trần cảnh không tránh được chứ không đi tìm. Mà để thực hiện được điều đó anh phải giảm được tiếp xúc ngoại trần, ngoại giới. Người này họ mới có đủ tâm thái, tâm thể để ở một mình.

Tôi nói rất nhiều lần.

Buổi đầu, công phu chánh niệm, khả năng sống một mình là cái gì đó cần cố gắng. Sẽ có một ngày bà con thấy được sống một mình là một quyền lợi. Được sống chánh niệm là một quyền lợi, được hít thở vào ra trong chánh niệm là một quyền lợi, nó là một sự hưởng thụ, thường thức chứ nó không phải công phu nữa.

Cũng giống như những người xưa giờ e ngại vận động tay chân, giờ bắt họ bơi lội, chạy bộ, trượt tuyết, đi xe đạp,... họ phải ráng, tập fitness, tập gym đối với họ phải ráng. Nhưng đối với những người họ quen, quen leo núi, quen chạy bộ, quen đi xe đạp, quen trượt tuyết,... lúc bấy giờ đối với họ mấy cái đó không phải là cái cố gắng mà nó là niềm vui, nó là lẽ sống.

Tôi ở Thụy Sĩ, đặc biệt vùng núi tôi đang ở, những ngày trời đẹp nhìn lên trời bà con nhảy dù như bướm. Có lúc tôi đếm mấy chục chiếc, mấy chục chiếc dù. Đường núi bình thường rất vắng, xóm núi vắng lắm. Nguyên xóm có 1200 người, khoảng chừng non 1000 hộ. Nhưng người ta quý nắng lắm. Mấy xứ nóng mình mua nhà mình sợ nắng chiều nhưng ở Thụy Sĩ, hai nhà nằm khít nhau mà nhà nào nắng chiều hơn thì đất tiền hơn gấp rưỡi. Người bên đây được phơi nắng, được chạy bộ, được đổ mồ hôi là một niềm hạnh phúc. Tu học y chang như vậy.

Có một ngày, bà con ngồi một mình ở sân ga, ở phi trường, ở bến xe, ở một điểm đợi nào đó, thay vì nóng ruột thì mình nhắm mắt lại, hít thở một cách tỉnh thức, đó là một niềm hạnh phúc. Chỉ có người như vậy đó, họ mới thấy rằng: Sống một mình là khoái lạc, nó là một sự thưởng thức, sự hưởng thụ. Lúc bấy giờ họ không có nhu cầu tìm kiếm ngoại trần nữa. Lúc đó, họ không có nhu cầu. Lúc đó chuyện quay ngược vào trong mới hạnh phúc.

Chúng ta thấy rõ, chữ “Hạnh phúc” trong đạo Phật có nhiều nghĩa, nhiều trường hợp lắm.:

1- Hạnh phúc dựa vào điều kiện bên ngoài, dựa cái gì thấy được, nghe được, ngửi, nếm được. Đó là niềm hạnh phúc thứ nhất.

2- Niềm hạnh phúc thứ hai là mình chỉ tìm thấy bên trong : Chẳng hạn, hạnh phúc tìm thấy trong chánh niệm ở hơi thở, hạnh phúc của người sống chánh niệm trong từng tư thể sinh hoạt lớn bé. Mình quay vào bên trong.

Các vị phải tuyệt đối đồng ý với tôi: Hạnh phúc nào lệ thuộc quá nhiều điều kiện bên ngoài niềm hạnh phúc đó rất mong manh. Là vì sao? Điều kiện an lạc nó ký thác, giao phó hết cho bên ngoài, nó có trục trặc gì là hạnh phúc mình bị đe dọa. Còn hạnh phúc khi mình quay vào trong thì đe dọa ít hơn. Vì lúc bấy giờ vấn đề ở mình thôi. Chánh niệm mạnh thì an lạc, phiền não ít thì được an lạc, sân ít, tham ít, ghét ít, thích ít. Càng ít thích ghét, càng ít bất mãn thì càng ít khổ. Lúc bấy giờ vấn đề mình chỉ ở bản thân thôi. Còn nếu mình tìm niềm vui bên ngoài, tôi đoán chắc 1000% niềm vui đó rất mong manh vì sao? Vì lúc bấy giờ, điều kiện cho niềm vui đó có mặt lệ thuộc bên ngoài: người, vật, cảnh, chỉ cần nó trục trặc tí là mình hết vui. Còn niềm vui quay vào bên trong nó chắc chắn hơn mà nó an toàn hơn.

Cho nên, khi hiểu mấy cái này, sống một mình mới có niềm vui bên trong. Sống có cọ chạm, có va chạm, cọ xát với người này người kia, ngay cả thầy bạn, gồm có minh sư thiện hữu. Đứng, rất cần thiết.

Nên nhớ. Phải ghi nhớ điểm này:

Minh sư thiện hữu là rất cần thiết, nhưng minh sư thiện hữu không có nghĩa là những người thầy tốt bạn tốt mà mình phải mặt giáp mặt. Minh sư thiện hữu là những người mình dễ dàng gặp mặt. Nhớ nha. “dễ dàng gặp mặt” chứ không phải minh sư thiện hữu là mình phải ở chung một nơi chốn, chung một mái che với họ, không hẳn phải chung chiếu chung mâm. No. No. Hiểu vậy là hiểu sai. Nha. Minh sư thiện hữu có nghĩa là những thầy tốt bạn tốt mà mình dễ dàng gặp mặt, mình ở nơi chốn nào mà dễ dàng gặp được minh sư thiện hữu cái đó là tốt. Nhớ. Chứ không phải minh sư thiện hữu là mình gặp thầy bạn tốt mình phải xấp vô, cọ quẹt, va chạm, mặt giáp mặt với họ thì cái đó hiểu sai.

Nhớ cái đó.

Cho nên, có được minh sư thiện hữu là mình ở nơi nào mình dễ dàng gặp được họ, nhưng sau những giây phút cần thiết, học hỏi trao đổi với minh sư thiện hữu mình có cũng có phòng riêng, có góc riêng để quay về với chính mình. Góc riêng đó được đức Phật gọi là độc cư.

Nhớ cái đó.

7- Khi nào chúng tỳ-kheo sống Chánh niệm, thường xuyên sống chánh niệm trong tiếng Pali kêu là: satim upatthapessanti, thường xuyên sống chánh niệm. Thì lúc đó bản thân vị đó, đạo hạnh được củng cố, được tăng trưởng; Hễ bản thân vị đó được củng cố, được tăng trưởng về đạo lực, cũng có nghĩa là Tăng đoàn cũng được củng cố; Chánh pháp được củng cố.

Các vị thầy ghê không? Chỉ có một chữ sống chánh niệm thôi: satim upatthapessanti.

Tất cả tăng ni cư sĩ trong tứ chúng nói chung, đều có tinh thông Phật pháp cách mấy, dầu tự cho mình là giới luật trong sạch ghê gớm, đa văn, quảng kiến, kiến thức như trời như biển, nhưng sống thất niệm rồi thì tất cả sẽ trôi theo dòng nước hết. Tôi khẳng định như vậy. Tất cả kiến thức, đạo hạnh, trí tuệ biện tài, uy tín ghê gớm bằng trời mà hễ người đó sống thất niệm thì không khá. Tất cả nó trôi đi hết. Tôi phải nói thẳng là: Trôi đi sạch sẽ. Trôi sạch. Sống thất niệm là trôi sạch. Bởi vì, Kiến thức là kiến thức, kinh nghiệm là kinh nghiệm nhưng nó phải ở người có sự tỉnh thức liên tục và liên tục.

Như hôm trước tôi nói.

Tại sao chúng ta phải tôn kính người đi trước? Vì thời gian họ biết đến Phật lâu hơn mình, thời gian họ có tam quy, có giới luật lâu hơn mình, đặc biệt những vị thời gian họ hiểu giáo lý lâu hơn mình, thời gian họ sống chánh niệm lâu hơn mình, thời gian họ nghiêm trì giới luật, tinh chuyên thiền định lâu hơn mình, thì đó là những bước đi kinh nghiệm họ có mình không có. Đây là lý do vì đâu mình phải có lòng tôn kính với lớp người đi trước là vậy đó.

Cho nên, sống chánh niệm, chỉ cần mình có chánh niệm, người sống chánh niệm nhiều, bản thân người đó được an lạc, tuổi thọ giáo pháp được tăng trưởng. Người đó là tấm gương sáng cho người khác học đòi, noi theo tu học.

Tôi nhắc lại. Không có chánh niệm thì tất cả những cái mà chúng ta có trong cái gọi là đạo nghiệp mất sạch. Có trường hợp, các vị nói với tôi trí tuệ, các vị nói với tôi là thiền định, các vị nói với tôi là giới luật, lúc thì các vị nghe nói tri kiến Phật pháp,... tất cả những cái đó là châu báu hết, nhưng tất cả những châu báu đó chỉ được giữ lại, phát triển khi chúng ta sống trong chánh niệm.

Sống trong chánh niệm đến mức nào? Đến mức, tất cả những bạn tu chưa đến sẽ tìm đến, họ đến rồi không muốn bỏ đi. Vì sao? Vì trong Kinh Khu rừng, Trung Bộ, đức Phật dạy: Nơi chốn nào, người nào mà khi mình tiếp xúc đạo tâm mình được phát triển thì dầu có bị xua đuổi nên tìm cách xin được ở lại. Con người nào, nơi chốn nào mà mình ở gần, đạo tâm lui sụt thì nên ra đi trong đêm, không cần phải xin phép. Các vị coi kinh Khu rừng của Trung Bộ coi có đúng như vậy không. Người nào mình ở gần họ mà đạo tâm, đạo lực mình phát triển thì dầu có bị xua đuổi, cũng ráng tìm cách ở lại. Nơi chốn, con người nào mà khi gần gũi đạo hạnh mình bị lui sụt thì dầu có bỏ đi trong đêm cũng nên đi, không cần xin phép, nếu mình biết trước mình xin phép không được đồng ý mình cũng phải bỏ đi.

Còn người thời nay, chúng ta có nhiều lý do để chúng ta nán ná, và nắm níu ở một con người, ở một nơi chốn, những cái lý do rất là ruồi bu. Mà mình không quan tâm đời sống tâm linh, đời sống đạo hạnh của mình, cái đó là cái tệ. Chứ cái chính, pháp bất thối này quan trọng lắm. Đọc kỹ mới thấy. Đọc phớt qua thì thấy nó thường lắm.

Nhưng đọc kỹ lại.

Mình sống chánh niệm là bản thân mình củng cố các nguồn đạo hạnh, đạo lực. Đúng.

Đoạn kinh này có nghĩa: Nên sống gần người có chánh niệm. Chính người có chánh niệm họ mới có đủ năng lực níu giữ bạn tu muôn phương về với mình. Nhớ lời của tui nha.

Dầu có giới bằng trời đi nữa mà thất niệm thì không xài được. Nếu mai này bà con ở Úc, ở Mỹ, ở Châu Âu muốn đi tìm bạn tu thì theo ý tôi, căn cứ vào bài kinh này tiêu chí đầu tiên là các vị làm sao tìm đến người nào có đời sống chánh niệm. Mình ở gần họ mình được ân triêm, lợi lạc, có nhiều thu hoạch lớn lắm. Vì mình thấy họ, mình có thể học được họ khi họ đi, đứng, nằm, ngồi, bước đi, nói năng, và im lặng, ăn, uống, co, duỗi, mỉm cười, ... mỗi mỗi giây phút của người chánh niệm

đều là gương sáng cho mình. Còn người giỏi bằng trời mà sống thất niệm thì mình có thể ở gần họ học giáo lý nhưng mà nếu tìm chỗ giao mạng cùi cho họ để sống suốt đời thì nên tìm người sống chánh niệm. Nên tìm người nào sống chánh niệm. Nhớ nha.

Đó là 7 pháp bất thối.

Tiếp theo, Ngài dạy 7 pháp khác.

1- Khi nào chúng tỳ-kheo không ưa thích tục sự.

Chữ kamma = công việc. nhưng mà trong bản dịch kalama có nghiên cứu chú giải thì chúng tôi dịch chữ tục sự cho nó rõ, chứ nếu để “công việc” thì có nhiều người họ hoang mang, họ hiểu lầm, họ tưởng “Ồ vậy mình tu không cần làm việc gì hết, cứ ăn rồi ngồi thiền riết không cần làm gì hết, không cần quét dọn, không cần làm vệ sinh trú xứ, nhà cửa, phòng ốc,...”. Sai. Mà phải xài chữ “Tục sự”.

Tục sự có nghĩa là Những công việc không liên quan gì đến chuyện tu học của mình gọi là tục sự, chứ không hẳn phải chạy về phố về chợ mới gọi tục sự. Mà những công việc gì nó không thực sự hỗ trợ cho kiến thức giáo lý, không hỗ trợ cho giới luật, cho thiền định, cho các nguồn đạo tâm, đạo lực của mình thì tất cả những việc đó đều được gọi là tục sự. Chứ còn trường hợp mình ở một nơi chốn, mình cần một ít thời gian để xách nước đầy lu, quét dọn rác rưởi, hút bụi, mở cửa sổ, lau dọn cho sạch sẽ. Nhưng mà nhớ, những công việc đó ở thời lượng thích hợp thì nó là công việc cần thiết, nếu nó quá thời lượng cần thiết, suốt ngày chăm bẵm, làm vườn, trang trí phòng ốc nhà cửa lúc bấy giờ nó là tục sự. Nhớ nha. Nó chỉ ở mức cần thiết nó là đạo sự. Nhưng nếu nó quá mức cần thiết, thí dụ, phòng dơ thì phải quét cho đừng bừa bộn, bê bối, bụi bặm. Nhưng quá mức đó, một ngày dành quá nhiều thời gian cho phòng ốc, nhà cửa, vườn tược, đất đai thì cái đó thành ra tục sự. Bởi vì, ngoài dây phút cần thiết ra, nó chỉ làm mất thời giờ tu học của mình thôi.

Còn nếu trong đây vị nào nói “tôi làm bình thường nhưng tôi làm trong chánh niệm” thì tôi xin nói thế này. Nếu các vị làm đúng như vậy đó thì tuyệt. Tức là 1 ngày các vị làm 100 việc nhưng toàn làm bằng chánh niệm không thì tuyệt. Nhưng nhớ cẩn thận, coi chừng tự mình dối mình. Bởi vì, thêm việc có nghĩa là do mình thích chứ đó không phải là việc cần thiết.

Tôi nói không biết bao nhiêu lần. Mình tu mình khác người không tu là phân biệt cái mình thích và cái mình cần. Nhớ nha. Phân biệt cái mình thích và cái mình cần. Người đi shopping cũng cần nhớ cái đó. Phân biệt cái mình thích và cái mình cần, 2 cái này nó khác nhau rất là nhiều.

Cho nên, chuyện đầu tiên, Một trong những sức mạnh của tỳ-kheo là không thích tục sự. Có nghĩa là không mất nhiều thời giờ cho những việc không thật sự cần thiết. Còn chuyện mình làm sạch cơ thể, làm sạch nhà ở mà ở thời lượng thích hợp, chứ một ngày mình bỏ ra cho nhà cửa 1 giờ đồng hồ. Gom hết thời gian trong ngày làm vệ sinh cơ thể chắc cũng 1 giờ đồng hồ. Vậy một ngày mình mất 2 giờ đồng hồ để làm sạch chỗ ở và thân xác của mình thôi. 24h đồng hồ, mất 2 tiếng, còn 20. hành giả tốt nhất ngủ 6 tiếng thôi. Các vị có thể theo bác sỹ khuyên này kia, những trường hợp đặc biệt thì có thể 8 tiếng, nhưng theo tôi, trung bình 24 giờ mình chỉ mất ¼ thời gian để ngủ thôi, tức là 6 tiếng đồng hồ thôi. Còn lại 18h, trừ 2h làm việc, nhưng làm việc trong chánh niệm như vậy toàn bộ thời gian còn lại sống chánh niệm.

Tôi đã nói, hành giả có 3 hạng: Thượng – Trung – Hạ.

- Bậc Hạ: Tu theo đồng hồ. Ngồi 2-4h sau đó tha hồ làm gì thì làm. Miễn sao ngày có 2, 4h là xong rồi. Sau giờ hành thiền "trả nợ quý thân" là muốn làm gì thì làm, nấu ăn, shopping, thăm viếng bạn bè, chạy bộ, thể thao, thất niệm. Chủ yếu là thất niệm. Miễn sao ngày có 4 tiếng, 3 tiếng là xong rồi.

- Bậc Trung: Ngồi thiền theo đồng hồ, ngồi 2 tiếng, 4 tiếng; ngoài 2-4h thì làm toàn việc lành không (nghe băng giảng, kinh sách, giáo lý, ...). Họ có thể làm nhiều việc, có lúc niệm lúc không nhưng không làm việc tâm bậy. Không làm ba chuyện ruồi bu.

- Bậc Thượng không xài đồng hồ: Buổi sáng, vừa tỉnh giấc rời khỏi giường ngủ là họ chánh niệm suốt. Đối với hạng bậc thượng, thời gian ngồi không quan trọng.

Mặc dù hôm nay bà con theo truyền thống Goenka một ngày họ bắt ngồi 8 tiếng, 9 tiếng thì đó là truyền thống Goenka, nhưng mở kinh điển xem đi, có chỗ nào đức Phật Ngài bắt mình phải ngồi đủ bao nhiêu không? Không có. Không hề có. Ngài Goenka không phải ngài sai mà ngài muốn đánh

vào cổ tật lười biếng của chúng ta, ngài muốn đánh vào cổ tật nhiều đời nhiều kiếp cho nên ngài có đề nghị nên dành nhiều thời giờ để ngồi vì buông ra là thất niệm. Chứ còn tất cả các vị khác như ngài Ajahn Chah, bà Ajahn Naeb, cái mà các vị đó đặc biệt kêu gọi và nhấn mạnh là sống chánh niệm. Chánh niệm xuyên suốt. Xuyên suốt. Có nghĩa là buổi sáng thức dậy là đã chánh niệm rồi. Giật mình hết ngủ là chánh niệm, chánh niệm suốt, bỏ chân xuống giường, đi vệ sinh cá nhân, điễm tâm, thể thao, quét dọn chỗ ở, tắm rửa vệ sinh, tất cả chánh niệm cứ như vậy trong suốt 18-20h đồng hồ trong ngày, trừ lúc ngủ tất cả đều chánh niệm.

Cho nên, người sống đúng tinh thần đó thì thấy tục sự không cần thiết. Tục sự là những chuyện không thật sự cần thiết cho đạo tâm, cho chánh niệm của mình. Tôi xin nhắc lại để tôi chốt điều này. Người nào có niềm tin vào Phật pháp, thiết tha muốn cầu giải thoát sanh tử, người đó tự nhiên thấy cái gì là tục sự. Chứ các vị đừng bắt tôi kể rõ ra, mệt lắm. Người thiết tha cầu giải thoát, chán sợ sanh tử, đầu luôn luôn bị ám ảnh bởi cái già, cái bệnh, cái chết, người đó tự nhiên thấy cái gì là thực sự cần thiết. Cũng giống như người đang bị chìm xuống ngoài biển, chính họ biết lúc đó chuyện gì là thực sự cần thiết, cần được xem là ưu tiên 1. Lúc họ đang chấp chới trên nước, lúc đó họ biết cái gì thực sự cần thiết. Chứ không có ai rảnh đâu mà móc phone selfie, gọi cho người này người kia, gọi lên face, than phiền với bạn bè muôn phương, tôi đang bị nạn trên biển,... tôi nghĩ không có. Lúc đó họ đi kiếm cái phao, bằng mọi cách họ lội vào bờ chứ không ai ở không đâu mà đi cúng face(book).

Chỉ khi nào bà con thiết sự thiết tha cầu giải thoát, bị ám ảnh bởi tuổi già, cái bệnh, cái chết lúc đó bà con mới hiểu tục sự là gì, cái gì thật sự không cần thiết.

Khi nào ,vị tỷ-kheo sống thật sự như vậy là vị tỷ-kheo đang sống với tinh thần bất thối. Nhớ. Không thích tục sự không có nghĩa là làm biếng, mà chuyên tâm cho cái gì thuộc về đạo nghiệp. Chứ đừng nghe vậy hiểu lầm, ăn rồi nằm ề nói “Tại vì tôi không thích tục sự” là sai. Đó là làm biếng, đó là chây lười, không phải tinh thần của pháp bất thối này.

Pháp bất thối này là Chánh niệm, tinh tấn, hạn chế chuyện gì nó không thật sự cần thiết cho đạo nghiệp giải thoát thì cái đó mới đúng là tinh thần bất thối.

2- Khi nào chúng tỷ-kheo không ưa thích chuyện trò.

Cái này rất là quan trọng. Bởi vì, nhiều lần và rất nhiều lần tôi nói. Trang này, đọc phốt trên mặt giấy ai cũng tưởng mình hiểu hết. Nhưng thật ra, các vị phải nghe người ta nói chút. Người ta là người đọc nhiều hơn mình á. Không thích trò chuyện có nghĩa là sao?

Không thích trò chuyện có nghĩa là, khi nào anh thấy rằng chuyện tu hành giải thoát nó quan trọng, anh thấy tuổi già, cái bệnh, cái chết nó đang sập sập sập sập đổ đến thì lúc đó anh mới thấy cái gì thực sự cần thiết cho mình.

Tại sao anh thích nói chuyện? Tại sao vậy? Vì trong đầu của anh, anh không có khả năng sống một mình. Anh không có khả năng an lạc với bản thân anh, anh không có khả năng an lạc với chánh niệm, anh không có khả năng an lạc với sự tỉnh thức anh mới tìm đến sự giao tiếp với người khác. Và, một chuyện nữa, a trong đầu anh có nhiều rác cần trào ra, nên kiếm chỗ anh đổ rác. Cho nên, trò chuyện = kiếm chỗ đổ rác & đổi rác.

Đổ rác có nghĩa là mình tìm chỗ để mình tuôn ra mấy cái đang có trong đầu mình.

Đổi rác có nghĩa là tên kia nó sấp vô nó đem rác đưa qua mình, mình đưa rác trong đầu mình qua nó.

Cho nên, tật hay nói chuyện, hay gặp nhau trao đổi, kể cả 2 hành giả mà thích nói chuyện là mình phải hiểu ngầm là mình đang đổ rác và đổi rác.

Trong khi, một người sống tinh tấn, sống có trí tuệ, sống chánh niệm trong đầu họ chỉ tập chú một chuyện, hề đang ngồi nằm thì theo dõi hơi thở, theo dõi thân, thọ, tâm, pháp. Đang ngồi cũng vậy, đang đi cũng vậy. Lúc đó, họ chỉ tập trung cái đó thôi. Tôi xin nhắc lại lần nữa. Toàn bộ công phu tu tập chánh niệm chỉ trở nên dễ dàng, và sung sướng khi nó trở thành nếp sống của mình. Còn đặng này khi quý vị còn sống chánh niệm bằng lời khích lệ ai đó, bằng vào những trang kinh mình đọc được, bằng những lời dạy của thiền sư mà trong khi bản thân chưa thấy an lạc với đời sống chánh niệm thì lúc đó chưa khá. Lúc đó mình còn cần đến những nhu cầu giao tiếp, trao đổi, trò chuyện, đàm thoại, đàm luận, tranh luận.

Một người sống miên mật với chánh niệm tự thân, lúc bấy giờ tục sự họ đã tránh và ngay cả chuyện mở miệng ra họ cũng lười nữa, lười thì không đúng mà họ không muốn, không màng nữa.

Bởi vì, mình chỉ theo dõi hơi thở, theo dõi tâm, cảm xúc của mình là đã hết giờ rồi. Còn giờ đâu mà đi trao đổi. Không gì bận cho bằng mất thời giờ cho những đề mục, đề tài chỉ làm khổ mình. Chẳng hạn như, ở không đem chuyện covid ra bàn, đem chuyện thời sự chính trị của Nga của Ukraine, của Đài Loan, của Trung Quốc ra bàn. Mình bàn thì mình được cái gì? Chỉ có bận thôi. Lúc bàn chỉ có sân hận, bất mãn, tham thích, bất mãn. Chỉ có nhiều đó thôi. Nhớ cái đó. Chỉ có tham thích & bất mãn.

Cho nên, Im lặng là vàng, và hành giả chỉ nói cái gì quý từ cỡ vàng trở lên họ mới nói. Còn bạc là họ đã không nói rồi. Những câu này nghe hơi sáo rỗng vì giảng sư nào cũng nói, tôi chỉ nhắc chừng cái thôi.

Coi chừng nghe riết quen tai. Thấy vị nào cũng giảng như vậy hết. Nhưng mà nhớ cái này. Ai thường xuyên nghĩ nhiều về cái già, cái bệnh, cái chết thì chánh niệm người đó mới khá. Chỉ vậy thôi. Ở đây tôi không nói chuyện chứng thánh hay chuyện chấm dứt phiền não, sanh tử. Không. Tôi không nói chuyện trên trời. Tôi nói chuyện trước mắt thôi. Người nào nghĩ nhiều về bệnh, cái chết, tuổi già, tuổi già quạnh hiu, bệnh quần quai, cái chết sợ hãi, phải thêm cái đó cho nó mới ớn, một chứng bệnh quần quai, một tuổi già quạnh hiu và một cái chết kinh hoàng thì phải nhớ mấy cái đó thì tinh tấn nó mới có.

Xin nhắc lại, trong room có những người chưa được 30. Nhưng hãy nhớ rằng, cả 3 cái này trong đó chỉ có tuổi già là nó đến từ từ thôi. Cái bệnh quần quai và cái chết kinh hoàng nó có thể đến với chúng ta bất cứ lứa tuổi nào. Còn cái tuổi già nó phải đến từ từ qua mấy cuốn lịch, 20 cuốn, 50 cuốn, 70 cuốn. Riêng những cơn đau quần quai và cái chết kinh hoàng nó có thể đến với mình bất cứ lúc nào.

Và nếu các vị hỏi tôi: Sống như thế nào được xem là tốt nhất? Có 1001 câu trả lời. Ngay lúc này, tôi có 1 câu trả lời thôi: Anh sống sao mà anh có thể tự tại trước những cơn đau thể xác và tâm lý thì đó được xem là sống tốt nhất.

Những cơn đau thể xác có nghĩa là bị cái này bị cái kia mà lòng vẫn không sợ hãi, vẫn không có bị trở nên tiêu cực. Với cái chết, cái bệnh có đến mình cũng bình tĩnh mình đi.

Không lẽ giờ tôi cứ đem chuyện riêng ra tôi nói chứ còn các vị nhớ: Sức khỏe 50 tuổi trở đi mình không tin được. Ghê lắm. Tôi có thừa kinh nghiệm trong chuyện bệnh, tôi có thừa kinh nghiệm trong cái gọi là chết. Không phải nói gì chứ cái bệnh với cái chết là tôi có thừa kinh nghiệm. Tôi có trải qua mấy cái ớn lắm.

Khi nào tỳ-kheo không đam mê tục sự, không đam mê chuyện trò thì lúc đó mới khá.

3- Vị tỳ-kheo không thích an dưỡng, ngủ nghỉ.

Trong Tương Ưng, phẩm Triền Cái, đức Phật Ngài dạy: Khi nào vị tỳ-kheo tu học bằng tâm trạng người lừa cháy trên đầu thì lúc đó mới gọi là tu tinh tấn hết mình.

Lừa cháy trên đầu là sao? Có nghĩa là, một đóm nhang rớt trên áo mình, mình hoảng hồn phải nói chi là nguyên cục lừa rớt trên đầu mình. Ngài dạy, khi nào tu học bằng tâm trạng khẩn trương như vậy đó thì mình mới khá.

Tôi cũng xin nói thêm. Các vị sẽ dễ dàng bị ru ngủ bởi những câu nói sau đây:

- Tại sao phải khẩn trương? Mình tu là mình phải giữ tâm tự tại. Đúng. Tự tại nhưng mà khẩn trương. Có nghĩa là sao? Luôn luôn nhớ: Mình đang có mặt trên một chiếc xuồng mong manh, chèo thì cứ chèo, trăng thanh gió mát tôi không cảm thấy thương thức. Nhưng anh hãy luôn luôn nhớ, anh đang có mặt trên một con thuyền mong manh, có nghĩa là giờ mình không tranh thủ chèo, trời nó kéo mây, giông tố ập tới là chết. Cho nên, chuyện anh ngắm trời ngắm mây tôi không cảm, tôi chỉ nhắc chừng anh, luôn luôn nhớ rằng: Mình đang có mặt trên một con thuyền rất là mong manh. Còn anh muốn làm thơ, viết nhạc, anh muốn ngâm thơ tôi không nói. Tôi chỉ nhắc chừng: Anh hãy nhớ anh đang có mặt trên một con thuyền rất là mong manh. Anh nghĩ anh có nên tranh thủ chèo trước khi mưa gió nó ập tới không?

Ở đây cũng vậy.

Một người thiết tha với đạo nghiệp thì đối với họ ngủ nghỉ, an dưỡng, nhàn hạ là sự tiêu pha thời gian một cách nguy hiểm. Tôi chỉ nói nhẹ vậy thôi. Đơn giản vậy thôi.

Đối với một người thiết tha với cứu cánh tu học giải thoát, chuyện nằm đong đưa trên võng, trên ghé bó tiếng đồng hồ gõ “cọc cách cọc cách” trên tường, nghe tiếng gà gáy trưa xa xa, ngáp cái dài thòng nằm lim dim lim dim để cho quạt máy quơ qua quơ lại hoặc mở máy lạnh xè xè nằm chờ 3 giờ mới ra khỏi phòng, nằm thêm thiếp thêm thiếp, tưởng đó là hay, thấy đâu có tội lỗi, nhưng mà, không. Đối với một người cầu đạo giải thoát, những buổi trưa như vậy là một sự hoang phí. Đối với một hành giả thứ thiết hoặc là đối với một vị thánh chuyện họ chợp mắt ngủ là việc chẳng đáng dừng thôi.

Tôi xác nhận cái đó. Vị La Hán chỉ chợp mắt một chút, chỉ ngủ một tí khi vị đó không chịu nổi nữa, chứ còn kia là cảm thấy sung sướng, cảm thấy khoái thích trong cảm giác nằm yên đong đưa, đong đưa thì đó là kiểu sống hoang phí, tiêu pha tuổi đời của mình.

Nhiều lần, rá nhiều lần tôi nói: 100\$ đổi ra 5 tờ 20\$ hay 10 tờ 10\$ thì giá trị mỗi tờ 10\$, 20\$ tuyệt đối bằng nhau, dầu trong đó có tờ sờn rách, có tờ mới cứng, có tờ sạch có tờ dơ đúng, nhưng tôi khẳng định, tất cả những tờ 10\$ có giá trị bằng nhau, tất cả những tờ 20\$ có giá trị bằng nhau. Nhưng, thời gian trong đời người khác. 20 năm đầu đời giá trị nó khác 20 năm giữa đời.

Từ 1 tới 20: 20 năm ngu, mình không kể.

20 năm tiếp theo, từ 20 đến 40, thời gian đó là thời gian mình tỉnh táo, thông minh.

40-60 là 20 năm già dặn, bắt đầu có dấu hiệu đi xuống.

Từ 60 tới 80; 80 tới 100: cũng 20 mà 20 đó không còn là vàng mà nó là đồng, là chì, là thiếc, là kẽm, là nhôm. Nhớ nha.

Chứ nó không giống như tiền. Tiền lúc nào 20 cũng là 20 hết. Giá trị tương đương nhau. Nhưng thời gian trong đời mình trừ 20 năm đầu đời, 20 năm cuối đời là 40 năm, chúng ta chỉ có 20 năm hoặc là 40 giữa thôi, lúc đó gọi là tuổi vàng, tuổi ngọc. Tuổi đó là tuổi chánh niệm, trí tuệ, tinh tấn, nhiệt huyết, nhiệt tâm, hào khí của mình đang lồng lộng, đang ngút ngàn, đang hùng hực. Thời gian thực sự mình không có bao nhiêu hết.

Theo tính toán các nhà nghiên cứu. Trừ 20 năm đầu đời : 20 năm ngu. 1/3 cuộc đời là ngu. Trừ ra ngu với ngu thì mình còn không bao nhiêu thời gian hết. Một người hiểu được như vậy đó tự nhiên họ thấy chuyện an dưỡng, ngủ nghỉ là tiêu pha, hoang phí.

Thấy được rằng: Biết được Chánh Pháp là chuyện khó. Gặp được Phật pháp là chuyện khó. Có được thân người, có được niềm tin, chánh niệm, trí tuệ là chuyện khó thì chuyện mình đem đốt cháy thời gian đó nó uổng lắm. Thời gian người biết đạo quý hơn thời gian của người không biết đạo. Chỗ này chắc phải ghi quá.

Thời gian của người hiểu giáo lý nó quý hơn thời gian của người không có giáo lý. Thời gian của người biết Phật pháp nó quý hơn thời gian của người không biết Phật pháp. Thời gian của người có trí tuệ, có giáo lý, có chánh niệm, có giới hạnh, thiên định, thời gian đó nó quý lắm. Bởi vì sao? Bởi vì, trong dòng sanh tử luân hồi, thời gian mình biết Phật pháp, sống chánh niệm nó không nhiều. Được gặp Phật pháp là đã chuyện khó rồi. Phật hiếm lắm. Hiếm lắm. Có khi cả ngàn tỷ đại kiếp không có một vị ra đời nữa. Mà, khi Phật ra đời, lúc đó mình đang ở đâu?

Gặp Phật ra đời, mình phải là người như thế nào? Nếu lúc đó mình làm trùng, đé, làm sâu làm bọ thì cũng bằng 0; Phật ra đời mà mình đang ở trên cõi Phạm thiên chót vót Vô Tướng, Vô Sắc thì cũng bằng 0; gặp Phật ra đời mà mình là người tà kiến, u mê, khuyết tật, tâm thần thì cũng bằng 0, gặp Phật ra đời cái gì mình cũng ngon nhưng mà mình thiếu niềm tin, thiếu trí tuệ, thiếu tầm quý, thiếu chánh niệm, thiếu thiên định cũng bằng 0; Nhớ nha.

Cho nên, gặp được Phật thì tuyệt vời. Nếu không gặp được Phật, gặp được giáo pháp của Ngài, gặp được minh sư thiện hữu mà mình lại có đầu óc tỉnh táo, có niềm tin, có trí tuệ, có khả năng sống chánh niệm thì mình phải biết khoảng thời gian đó cực quý.

Ok. Tôi nói hết lời, còn quý vị tin hay không thì tùy. Tôi dám khẳng định, quãng thời gian này, kim cương hàng núi, chứ không phải hàng tấn, hàng núi đôi không được. Có nghĩa là khoảng thời gian mình gặp Phật pháp, mình có niềm tin, có trí tuệ, có chánh niệm khoảng thời gian đó kim cương cả

núi, không đồi, chứ đừng có nói kim cương tính bằng tấn, bằng ký. Bằng núi còn không đồi. Vì cơ hội gặp Phật pháp hiếm vô cùng.

Các vị tưởng tượng:

Trên mặt biển mênh mông như vậy, con rùa mù 100 năm trôi đầu lên 1 lần, trong kinh ví dụ thời, Cơ hội hạn hữu nào đó mà cái đầu nó chui vô lỗ ván đang trôi bập bênh trên biển, mình coi cơ hội đó hiếm cỡ nào?

Hoặc là, mình tưởng tượng, nguyên mặt biển Thái Bình Dương, Đại Tây Dương mênh mông như vậy, trên đó người ta thả mấy trái chanh, trong đó có 1 trái viết kinh Phật, giấu kinh Phật ở trong thoi. Biển tối mênh mông, các vị lội trong đó để mà đúng trái chanh đó, cắt ra để mà học được một câu kinh trong đó, nó khó lắm. Biển tối mênh mông, đi tìm một chiếc máy bay rớt đã khó rồi, đằng này biển tối mênh mông lội trong đó vớt được trái chanh trong đó có kinh Phật nó hiếm lắm, khó lắm.

Hoặc là ví dụ đơn giản là cái lu đường kính 1m, thả 100 trái chanh, trong đó 1 trái có kinh Phật, mình nhắm mắt mò đúng trái chanh đó để mình đem lên mình học, các vị nói nó khó không? Cái lu, đường kính 1m, chiều cao 1m, cái lu, cái hũ, cái chậu gì tôi không biết, tôi ví dụ vậy thôi, một cái lu đường kính 1m, các vị để 100 trái chanh trong đó để 1 trái giấu kinh Phật, kêu mình mò. Nhắm mắt mò, mò sao ra được trái chanh đó, nói gì là biển lớn.

Mà dòng sanh tử luân hồi nó mênh mông, cơ hội làm người là đã khó. Làm người gặp Phật pháp có niềm tin, có được chánh niệm, có được trí tuệ, khó vô cùng. Khó lắm. Khó lắm.

Tôi nói thiệt. Làm ông sư có giới là một cái khó, làm ông sư có trí tuệ là một cái khó, làm ông sư có tâm có quý là một cái khó, làm ông sư có chánh niệm là một cái khó. Khó từng món một. Nó khó từng món một. Mình có thể làm một ông sư rất giỏi, nhưng tâm quý mình rất yếu. Mình có thể làm một vị Tàm Quý, một người giới luật trong sạch có Tàm Quý ngon lành nhưng trí tuệ mình nó èo uột, nhớ chậm, dễ hiểu lầm, nhiều ngộ nhận, đầy áp tà kiến. Một vị giới luật trong sạch họ có thể tà kiến. Một vị giới luật trong sạch họ có thể bị thất niệm. Một vị uyên thâm kinh điển họ có thể không có Tàm Quý hoặc có thể họ thiếu cả niềm tin nữa. Đừng có nói giới kinh điển mà nhiều niềm tin. Chưa chắc.

Sẽ có ngày mình coi tu hành là cái nghề, ở đó mình có danh có lợi, có cơm có cháo, có áo có quần, có nhà có cửa chứ còn chưa chắc đó là đạo nghiệp mà nó chỉ là sự nghiệp thế tục thôi. Nhớ cái đó nha. Nhớ cái đó. Cho nên, đừng tưởng giới Phật pháp có tất cả. Chưa chắc. Nhiều khi giới Phật pháp chỉ là nghề, cần câu cơm thôi. Hoặc là giới luật mình trong sạch, mà cái đầu mình tà kiến đầy ắp. Hoặc mình là một hành giả, có chánh niệm, sống chánh niệm miên mật liên tục nhưng kiến thức giáo lý mình nghèo nàn, cũng mệt. Cho nên, nó khó từng món một.

Khi hiểu vậy mới thấy thời gian ngủ nghỉ nó là một sự tiêu pha, sự hoang phí rất đáng ngại.

4- Khi nào chúng tỳ-kheo ưa thích quần tụ.

Các vị nhớ pháp bất thối trước không? Ngài dạy rằng: Khi nào chúng tỳ-kheo thường xuyên tụ họp, thì sẽ được cường thịnh. Ở chỗ này Ngài lại nói khác, khi nào chúng tỳ-kheo ưa thích quần tụ. Vậy mình phải hiểu sao? Phải hiểu sao đây?

Mình phải liếc mắt mình thấy, chữ Phạm Ngài nói sao ta? Sannipātabahulā, thường xuyên họp mặt, sannipāta là họp mặt nó khác. Còn cái này là saṅgaṇikārāmā, tức là thích thú quần tụ, tụ tập. Hai cái khác nhau.

Một cái là thường xuyên họp mặt nó khác. Nhớ nha. Làm ơn nhớ cái này.

Một cái là thường xuyên họp mặt để làm việc là khác. Còn thích tụ 5, tụ 3, vì ở một mình buồn quá, đây là chuyện khác. Nhớ cái đó.

Giờ đừng nói tu hành, nói ngoài đời nè. Tất cả mọi tổ chức nếu những thành viên trong đó thường xuyên họp mặt, để làm việc thì mình nghe chữ họp mặt để làm việc là mình thấy chữ tốt. Nhưng nếu một tổ chức, một nhà máy, hãng xưởng, công ty, xí nghiệp mà công nhân viên trong đó, thích họp mặt để tán gẫu, để nói dỏc, thì hai chuyện khác.

Họp mặt để làm việc nó khác mà tụ tập để tán gẫu, để tán gẫu, buồn đưa lê nó lại khác.

Cho nên, nó có trường họp.

Ở đây phải phân biệt thế này, thường xuyên họp mặt để hỗ trợ tu học cho nhau đó là chuyện cần thiết, thậm chí đó là chuyện bắt buộc. Nhưng thích tụ 5 tụ 3 chỉ vì bản thân không thể sống một mình thì đây lại là chuyện khác. Nhớ nha. Chứ không thôi, cứ ngạc nhiên “Ừa, tại sao có chỗ Ngài khuyến, nên thường xuyên họp mặt, rồi giờ có chỗ Ngài khuyến không nên tụ tập” là vậy.

Họp mặt để là việc thì là chuyện cần thiết, nhưng họp mặt chỉ vì mỗi cá nhân trong đó sợ cô đơn, không muốn ở một mình, thêm nghe tiếng nói, thêm gặp gỡ. Là một cái bậy.

Tôi nhắc lại tinh thần cũ mà nãy giờ tôi vẫn nói, đó là: Khi bản thân anh không có nhu cầu tu học, anh không tìm ra được lý tưởng, lý do sống độc cư thì lúc đó anh đam mê tục sự, thích trò chuyện, thích tụ tập, nếu một người họ thực sự có được lý do, lý tưởng để sống một mình thì lúc đó có trả vàng họ cũng không thích tụ họp vô ích, họ không thích ngồi tán gẫu, uống trà.

Mà nhất là bậy giờ, sẵn tôi nói luôn.

Giờ mình bị lạm dụng trà đạo, thiền trà. Họp mặt nói dóc, phương thức uống trà là ngâm 2-3 câu thơ, treo 1-2 giò lan. Tôi biết cái đó nhiều lắm. Treo hình tổ Đạt Ma, dưới bày mớ Ô Long, Long Tỉnh, vài ba chén trà kiểu Nghi Hưng, Tử Sa, 2-3 kiểu đồ lọc, một vài bình trà bằng thiếc, bằng chì, theo kiểu cho nó chuyên nghiệp, họp mặt bàn nói dóc, mặc áo đà, mặc đồng phục, mang áo đà, có tọa cụ lót mông ngồi thẳng lưng, nâng chén húp gật gù. Tưởng đó là thiền. Thiền cái búa chứ thiền. Mà mình gạt người ta, tự mình gạt mình. Đó là thiền cái búa. Đó là phiền não chứ làm gì có trà thiền.

Mà đúng trà thiền là gì? Là uống trong chánh niệm. Mà nếu uống trong Chánh niệm mắc gì nó phải gặp nhau, nó chỉ uống khi nào nó khát, nó uống khi nào nó thấy cần thiết thôi, và nó uống một mình, để chi? Để nó bớt ồn, để nó bớt tiếp xúc với ngoại trần, để chi? Để nó dễ dàng quay vào trong, để nó chánh niệm. Chứ còn cái thứ tụ 5, tụ 3 nếu anh tu thiết thì tụ 5, tụ 3 làm một chánh niệm anh thôi. Giờ anh chỉ chánh niệm với riêng anh là đã mệt rồi. Giờ anh vừa phải vừa nghe, vừa nhìn, uống trà, tụng li, rót, mời, ngồi sao cho đẹp,...

Cho nên, chuyện thường xuyên quần tụ là không có lý do. Chỉ có một lý do duy nhất: Giải quyết tăng sự, đạo sự, trao đổi Phật pháp hoặc có nhiều khi, có nhiều người họ cần gia trì của đại chúng, của thầy bạn, họ ngồi một mình họ thấy sao đó, họ hơi hụt hẫng, lẻ loi, họ cần ngồi chung với nhau, chỉ trừ trước họp đó thôi. Chứ chúng ta không có lý do gì để vị này xấp vô vị kia hết. Các vị coi kỹ lại coi.

Nếu sợ kinh tạng thì thôi mở Kalama cho nó ít, coi kỹ lại coi.

Ngài Anan, ngài Ca Diếp, ngài Maha Kothita, ngài Xá Lợi Phất, ngài Mục Kiền Liên, các vị chỉ đến với nhau để mà một là cùng ngồi im lặng thiền định, hai nữa là trao đổi Phật pháp, xong là bye bye. Các vị hỏi tôi : Kinh nào? Kinh nào nói gặp nhau để cùng ngồi im lặng? Nhiều lắm. Các vị vào trong Tương Ưng, Tương ưng tỳ-kheo, Tương Ưng Mục Kiền Liên, hoặc Tương Ưng Vangisa... trong đó kể rất là nhiều "Lúc bấy giờ, Thế Tôn đang ở đâu ở đâu, lúc bấy giờ đại chúng tỳ-kheo gồm 500 vị đang ngồi im lặng chung quanh Thế Tôn." Nhiều và rất nhiều.

Nhiều lần và rất nhiều lần, Phạm thiên, Đệ Thích xuống hầu Phật, họ nhìn thấy đại chúng tỳ-kheo yên lặng, họ chấp tay họ nói "Bạch Thế Tôn đây là hội chúng được thuần hóa hoàn thiện, hoàn mỹ. Không có hội chúng nào trong tam giới mà từng người trong đó đều thanh tịnh trong sự yên lặng của bậc thánh như thế này hết". Nhiều và rất nhiều.

Như chương về ngài Vangisa, nhiều lần và rất nhiều lần ngài ngồi hầu Phật, ngài nhìn quanh chư tăng, bản thân ngài là vị La Hán Lục thông, ngài nhìn chư tăng, ngài nói “Bạch Thế Tôn, con nhìn hội chúng này con có một ý tưởng sau đây, xin Thế Tôn cho con được nói”. Đức Phật Ngài nói “Vangisa hãy nói đi”. Ngài đọc nguyên bài kệ dài tán thán hội chúng. Ngài hoan hỷ lắm. Vì ngài biết rằng, trong trăm, ngàn, triệu, tỷ ức kiếp A Tăng Kỳ mới có một vị Phật ra đời, và, chỉ có Phật ra đời mới có những hội chúng kiểu này và cõi này. Kiểu này và cõi này. Một hội chúng sống như một trách nhiệm. Hít thở như một bổn phận. Không đam mê gì hết. Không cầu cái chết, không ham sống, tỉnh thức, chờ duyên tới mà đi. Sống như là một trách nhiệm, hít thở như là một bổn phận, không đam mê gì hết, không bất mãn, không chông đời, không có đối phó, không có theo đuổi, chỉ sống tỉnh thức, chờ duyên tới rồi đi. Từ thầy đến trò đều như vậy hết.

Chuyện các vị họp mặt nhau nó đẹp như vậy, nó sang như vậy đó, chứ còn nếu không được tinh thần đó thì tất cả mọi sự gặp gỡ đều là không cần thiết. Đây chính là kiểu gặp gỡ đức Phật dạy mình nên tránh. Nhớ nha.

5- Khi nào chúng tỳ kheo không có ác dục vọng.

Chữ pāpiccha có nhiều nghĩa, ở đây, chữ “ác dục” có 2 nghĩa:

1. Đam mê hưởng thụ, đam mê sở hữu trong 6 trần.

2. Mình không ra gì mong người khác nghĩ tốt về mình.

Nhớ nha. Có 2 nghĩa. Dục đã bậy mà có ác dục là vậy đó. Ác dục nghĩa mềm, dễ hiểu là Đam mê trong chuyện sở hữu & hưởng thụ 6 trần; Đó gọi là ác dục. Nghĩa thứ hai chuyên môn hơn, bản thân mình không có tốt mà mong người khác nghĩ mình tốt. Bản thân không có giới định tuệ, không có đầu đà, không có tri kiến, không có giải thoát, mà mong người khác nghĩ mình có mấy cái đó thì trường hợp này gọi là ác dục. Ác dục có 2 nghĩa. Nha. Nhớ.

Khi nào chúng tỳ-kheo có hạnh này, hạnh không ác dục thì bản thân vị đó khá. Và cái này phải nói thêm.

Mang tiếng 7 pháp nhưng thật ra, chỉ pháp này là đủ rồi.

Ngày nào bản thân mỗi người dầu người xuất gia, hay tại gia không sống trong ác dục là đã khá rồi. Con đường giải thoát nó đã lừ lừ, lừng lững ngay trước mặt rồi. Chỉ hiểu một chữ ác dục này. Nghĩa nó sâu lắm:

1- Không tìm kiếm, không hướng lòng tới 6 trần để đam mê cái này, bắt mẫn cái kia.

2- Không bao giờ mong người khác tôn thờ, thần tượng mình khi mình không ra gì hết. Kể cả mình là một vị thánh cũng không mong người ta thờ lạy mình.

Các vị biết đầu đà = Tiết dục tuyệt đối trong nhu cầu vật chất : Ăn, mặc, ở thì được gọi là đầu đà.

Đầu đà có 3 cấp:

Cấp 1: Hạn chế nhu cầu hưởng thụ, sở hữu trong ăn, mặc, ở,... Tiết dục trong hạn chế nào đó, tức là ở đây tôi tiết dục, nhưng trong điều kiện khác tôi không tiết dục đó là bậc hạ. Có nhiều vị cũng ôm bát mà chỉ sống chỗ nào người ta có cúng dường, chỗ nào dễ dàng trong nhu cầu vật chất thì mình mới ở đó. Thì đó là bậc hạ. Tức là, lúc đó chỉ vì muốn thiếu dục thì mình ở, nhưng vẫn còn lựa chọn trú xứ, lựa chọn đối tượng.

Cấp 2: Tiết dục nhưng mong người khác biết mình đầu đà. Không lựa chọn đối tượng, không lựa chọn trú xứ. Ở chỗ nào mình thấy an lạc thì mình ở nhưng trong bụng còn mong người khác biết mình trì hạnh đầu đà = Bậc Trung

Cấp 3: Bậc Thượng. Không mong người khác biết mình bậc nhất tọa thực (ăn một ngày một buổi): không có điểm tâm, lỡ buổi sáng nhận ai chén cháo là không ăn gì thêm trong suốt 24 giờ còn lại. Cái đó gọi là nhất tọa thực. Trường hợp thứ hai là Pīṇḍapātīkam là có thể có điểm tâm nhưng chỉ nhận qua bình bát không dọn bàn dọn mâm chén đĩa muỗng nĩa gì hết. Đó là về ăn. Về mặc, vị này chỉ giữ đúng tam y, y đó do mình lượm vải dơ, vải bó xác, vải ở đóng rác về chính mình giặt, mình nhuộm, mình may, mình cắt. Đó là mặc. Ở là cả đời chỉ sống gốc cây, hang động, mộ địa không vô nhà. Đó là đầu đà về ăn, mặc, ở. Bậc Thượng, giữ những hạnh này không mong người khác biết.

Còn mình được ba mớ, có chút giáo lý mong người ta nghĩ mình giỏi. Mình không giữ tiền mình mong người khác nghĩ mình có giới. Mình dự vài khóa thiền mong người khác nghĩ mình là hành gia. Mình ở trong tha ma, mộ địa, gốc cây, rừng sâu cũng mong người ta biết mình là người ản lâm, đầu đà. Không được. Cái đó không phải là bậc thượng. Bậc thượng là

Dốc lòng cầu giải thoát

Thật tâm sống ly dục

Không mong muốn thiên hạ

Biết mình người đức hạnh

Đó mới đúng là bậc thượng. Cái đó khó.

Đa phần mình, bậc hạ đã làm không nổi đừng nói bậc trung. Nói gì là bậc thượng. Cái đó là ác dục đó.

Mình thường: 1 là không ra gì. 2 tu khá khá chút mong người khác biết thì cái đó không có khá.

6- Tỳ kheo không có bạn xấu.

Cái này rất quan trọng. Bạn xấu là gì? Bạn xấu có nghĩa là những người ở gần họ pháp lành mình bị mòn hao: Tín, tấn, niệm, định, tuệ. Có nghĩa là, niềm tin bị mòn hao, trí tuệ bị mòn hao, thiền định bị mòn hao, sự tinh tấn bị mòn hao, chánh niệm bị mòn hao. Đó gọi là bạn xấu. Nhớ nha.

Bất cứ người đó là ai, là tăng hay tục. Tăng ni, cư sĩ. Bất kể. Người thân hay người dưng, máu mủ hay người chưa quen biết, bất kể ai nhưng người nào mình ở gần họ, những pháp lành bị mòn hao, những pháp xấu (tham, sân, si, ái, mạn, kiến, nghi) tăng trưởng người đó là người xấu, bạn xấu. Cho dầu người đó là sư phụ mình. Cho dầu đó là sư phụ mình. Nha. Người truyền giới cho mình. Nhưng nếu gần họ mà thiện pháp của mình bị mòn hao, ác pháp tăng trưởng, lớn mạnh thì cái đó được gọi là bạn xấu.

Tôi nhắc lại.

Dầu đó là bậc trưởng thượng, khả kính trong lòng mình, nhưng nếu ở gần họ mà thiện pháp bị lui sụt, ác pháp tăng trưởng lúc bấy giờ được xem là mình đang sống với bạn xấu. Ngày nào, bản thân mỗi tỳ-kheo lánh xa được người đó thì bản thân người đó có hi vọng trong đạo nghiệp. Và, khi một tỳ-kheo có hi vọng trong đạo nghiệp cũng có nghĩa là sức mạnh Tăng đoàn được củng cố. Cho nên, chuyện Lựa bạn để chơi cũng xem là một pháp bất thối. Lựa bạn để chơi. Nhớ nha.

Mình hay bị ám ảnh: Đó là máu mủ của tôi, đó là bà con của tôi, đó là huynh đệ của tôi, đó là sư phụ là thầy tổ của tôi làm sao tôi dám nhận xét họ, thôi thì bây giờ cứ tùy duyên tôi ở.

No. No. Ở đây không có tôi. Mà ở đây, mình xem chỗ nào thiện pháp phát triển, Tín Tấn Niệm Định Tuệ phát triển, ở đâu Tham, Sân, Si, Ái, Mạn, Kiến, Nghi giảm, mình xem đó là chỗ ở lành, thầy lành, bạn lành. Còn chỗ nào dầu nó vàng son rực rỡ chói lọi nhưng mà mình ở mà mấy pháp lành bị mòn hao được xem là mình đang ở chỗ xấu, bên cạnh người xấu. Nhớ nha.

Cái này rất quan trọng.

Chỗ ở người tu không có được đánh giá trên những điều kiện vật chất, tiện nghi. Không dựa trên tiêu chí tình cảm, cảm xúc mà nó phải dựa trên thành tựu đạo nghiệp khi mình đang có mặt ở nơi đó. Khi mình đang gần gũi, kề cận con người đó, nhân cách đó. Chứ người không biết Phật pháp thì tiêu chí chỗ ở của họ, họ dựa vào nhiều tiêu chuẩn mắc cùi lắm.

Cho nên, mình đừng có ngạc nhiên, là tại sao có những người ở nhà bậc tỷ mà họ không an lạc. Là bởi vì, lúc họ cất nhà, xây nhà, xây dựng, bồi đắp, vun xới tổ ấm đó, tiêu chí họ đưa ra không phải là đời sống tâm linh mà là ở đây nó đẹp, đất này đất dễ bán, ở đây chồng tôi thích, vợ tôi thích, ba má tôi thích, tụi nhỏ nó thích ở đây lắm, tụi nhỏ thích biển, tụi nhỏ thích hồ, tụi nhỏ thích rừng... Ok. Nếu mình lựa chọn trú xứ mà dựa trên mấy tiêu chí đó thì đừng có trách mai một ngôi trên chiếu bạc mâm vàng mà nước mắt đầy mặt.

Trong khi tiêu chí tu học ở đây là: Dầu đó là trú xứ hay thầy bạn lúc nào cũng dựa trên tiêu chí- Xây dựng thiện pháp, bài trừ ác pháp thì trú xứ đó, thầy bạn đó được xem là tốt. Đó là tiêu chí đức Phật Ngài dạy cho mình.

7- Khi nào chúng tỳ-kheo không dừng lại nửa chừng trên hành trình tu tập.

Tiếng Pali kêu là: antarā vosānaṃ āpajjissanti. Có nghĩa là sao? Có nghĩa là, đa phần chúng ta cứ được 1 mớ là đứng yên thường thức, cứ được 3 mớ đứng yên thường thức.

Đi tu, có được sư phụ giao cho đi học, có mảnh bằng cấp Phật học ở Vạn Hạnh gì đó là thấy khỏe rồi, đó là đạo nghiệp chót vót rồi. Rồi sư phụ giao cho cái chùa có mớ đệ tử là chót vót, có khả năng thuyết giảng trơn tru, hoạt bát là coi như xong rồi đó. Có mớ đệ tử coi như xong rồi đó. Đó là tệ. Khả thì có khả năng ngồi thiền, có khả năng sống độc cư trên rừng, mặc dù chưa đi đến đâu hết, chỉ mới có khả năng sống trên rừng thôi, lên rừng cất cái am 2 năm, 3 năm, 5 năm, 10 năm thấy an lạc, vào ra lai rai hít thở mỉm cười, tưởng vậy là ngon. No. No.

Cho đến bao giờ, chưa chứng Thánh Quả thắng trí tối thiểu Tu Đà Hườn, tối thiểu Tu Đà Hườn, thì tất cả mọi cái ta có được từ tinh thần đến vật chất, từ kiến thức cho đến chánh niệm, thiền định, trí tuệ đều phải ở tình trạng đi về phía trước, hướng về tầm cao mới, hướng về độ xa mới. Phải hướng đến cái cao, xa, rộng, sâu mới chứ không có thỏa mãn quá sớm. Một vị tỳ-kheo thỏa mãn quá sớm với những thành tựu về vật chất, tinh thần thì chắc chắn vị đó không thể đi xa. Chắc chắn 1000%.

Tôi nói rồi, trừ ra lúc chứng Thánh Quả, tối thiểu Tu Đà Hườn. Tại sao nãy giờ tôi không hề nhắc tới quả vị A La Hán? Bởi vì, đối với tôi, Tu Đà Hườn là đủ rồi. Bởi vì, chúng Tu Đà Hườn là bất

buộc, bắt buộc phải chứng La Hán cho nên, tôi nói quả vị Tu Đà Hườn thôi. Tức là, tối thiểu, phải chứng Tu Đà Hườn thì mình mới có thể tung tăng. Rất tiếc là khi mình có quyền tung tăng thì không thêm tung tăng nữa. Nha.

Chứ chưa chứng Tu Đà Hườn, thì khả năng mình từ chánh kiến qua tà kiến cực lớn, khả năng mình tắt thở làm trùng, làm dế, khả năng đó cực lớn; Khả năng một vị thiền sư phạm phu chết rồi sanh loài thấp kém, khả năng này cực lớn. Tại vì mình bây giờ mình không học giáo lý, nói thẳng luôn, cái đầu mình chỉ để đội nón thôi, cho nên mình sống nhiều về hình thức. Mình nghĩ “trời ơi, một vị tu từ bé, một vị kinh điển giỏi như vậy, thuyết pháp lưu loát như vậy, một vị hướng dẫn cả ngàn đệ tử hành thiền như vậy. Trời ơi, ông đi đứng kia, ông đi đứng như Phật vậy đó, trang nghiêm, chánh niệm, từ tốn, khoan thai. Người này dứt khoát chết phải đi lên” Chưa chắc. Chỉ có trời biết, cái đi từ từ đó là ông đi bằng tâm gì, chỉ có trời biết và ông biết thôi. Nha. Chỉ có trời biết và ông biết chứ đâu có ai biết đi bằng tâm gì.

Rồi các vị khờ dại, các vị thấy ba hình thức khả kính. Tôi nói thiệt. Trước đám đông, nếu diễn để được danh được lợi dễ ẹc. Cái khó là khi sống một mình mình, cái khó là cái tốt đó được trải dài, suốt ngày, suốt tuần, suốt tháng, suốt năm, và suốt đời. Cái đó mới khó. Còn cái chuyện mình thấy: Trời ơi, đi đứng nói năng, từ tốn khoan thai, từ bi, đạo hạnh, trong sạch, thanh tịnh, cái đó, thứ nhứt – cái mình thấy bằng mắt không phải là cái bên trong của một con người. Thứ hai - nếu diễn để được sự kính ngưỡng, nói theo trong kinh là được danh xưng, lợi đắc cái diễn đó ai làm cũng được hết.

Cho nên, cái quan trọng ở đây: Vị Tỳ-kheo khi nào chưa chứng được Sơ Quả thì vị đó phải nhớ rằng: KHÔNG THỂ TIN ĐƯỢC Ở LÒNG PHẠM

Nếu chưa chứng Sơ Quả, không tin được lòng phạm thì mình không có lý do gì mình dừng lại ở nửa chừng bất cứ quả chứng tu học nào hết.

Bởi vì, tất cả mọi thành tựu, khi còn phạm mọi thành tựu đạo nghiệp đều khả nghi hết. Tôi khẳng định một câu trước khi tôi chốt lại phần pháp bất thối này.

Khi chưa chứng Tu Đà Hườn thì: Tất cả mọi thành tựu đạo nghiệp của mình, đều là khả nghi hết. Kể cả mình có là thiền sư miên mật trong suốt 100 năm, cho dầu mình có thuộc lòng Tam Tạng Kinh điển đi nữa, nhưng hễ chưa chứng Tu Đà Hườn đều khả nghi.

Khả nghi là sao? Khả nghi có thể là thấy vậy mà không phải vậy; Thứ hai, khả nghi (tiếng Hán Việt) đây có nghĩa là nó đáng ngờ (tiếng thuần Việt), thứ nhứt: Không biết thấy vậy mà có phải vậy hay không. Thứ hai, dầu nó có xịn thiệt mà nó chỉ có xịn trong kiếp này, tắt thở đi về đâu chỉ có trời biết thôi.

Cho nên, vị hành giả dầu Tăng hay tục, chưa chứng Tu Đà Hườn, luôn luôn phải biết nghi ngờ phạm tâm của mình. Điều đó có nghĩa là mình không thể dừng lại giữa chừng ở bất cứ thành tựu nào.

Nhớ cái đó. Rất là quan trọng.

Đủ rồi.

Chúc các vị một ngày vui. Hẹn gặp lại thứ hai tuần sau./.

**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỰ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN.**

WWW.TOAIKHANH.COM

TOAIKHANH.COM